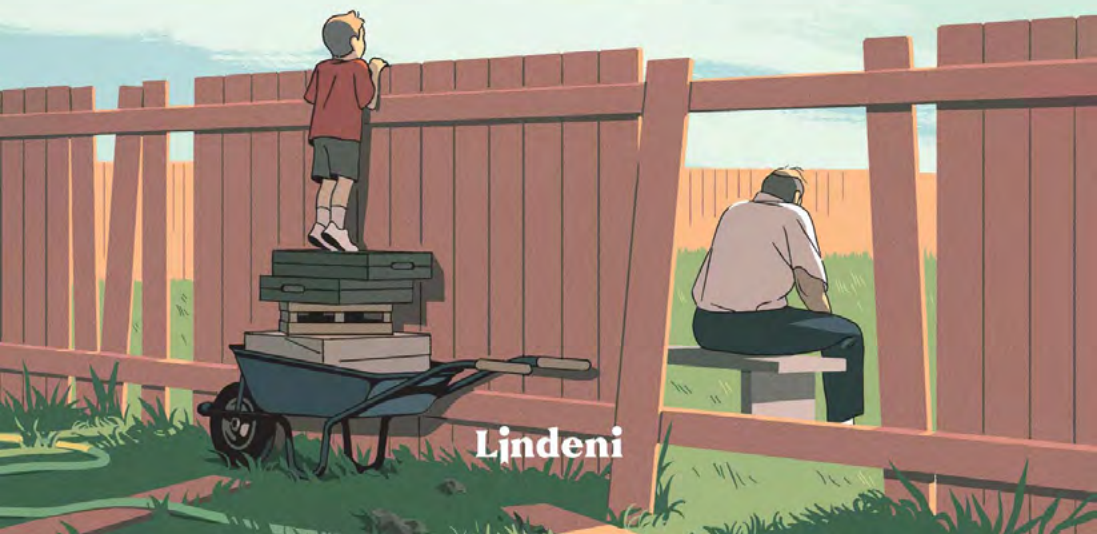

MATT COYNE

FRANK A RED

Niekedy nájdeš skutočného
priateľa hneď za plotom.

Lindeni

Frank & Red

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Matt Coyne

Frank & Red – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

MATT COYNE

FRANK A RED

MATT COYNE

FRANK A RED

Z angličtiny preložila Nikoleta Vignola Kačániová

Ljndeni

Matt Coyne: *Frank and Red*
Copyright © 2024 Matt Coyne
Translation © Nikoleta Vignola Kačániová, 2025
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme
alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.
Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4
smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-5664-807-0
ISBN e-knihy 978-80-5664-798-1 (1. zverejnenie, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-5664-799-8 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-5664-797-4 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

Venujem Lys a Charliemu.

A Lorraine.

„Život je ako príbeh...“

PROLÓG

„Ježišmária, čo zas...“

Odo dverí sa ozvalo ďalšie zaklopanie.

Otrávene si prešiel rukou po tvári, horko-ťažko sa postavil, hodil do seba zvyšok piva a ťažkým krokom sa vybral do chodby.

Za mliečnym sklom sa črtali dve postavy v čiernom, jedna z nich bola vyššia. Chystali sa zaklopať tretí raz, ale Frank v tej chvíli otvoril dvere.

„Zdravím! Dobré ráno,“ spevavo pozdravila nižšia postava. Bola to žena a musela sa premáhať, aby slušne zakryla znechutenie nad jeho výzorom. Muž vedľa nej vyzeral ako vyblednutá pastelka a nechápavo sa na Franka usmieval, akoby hľadel na dieťa.

„Prepáčte, že vás takto zrána obťažujeme. Chceli by sme sa porozprávať...“

Frank si všimol, že muž drží leták s obrázkom sviečky, okolo ktorej sa vinula trňová koruna, a presne vedel, čo bude nasledovať. Vôbec ich nemrzelo, že ho obťažujú.

Žena pokračovala s takým nadšením, až mu šklblo viečkom:

„... o životnom šťastí...“ Pohľadom šibla po fľaši v jeho rukách. „Možno vám v živote čosi chýba? Možno je práve Ježiš chýbajúcim článkom...“

Frank pomaly žmurkol.

„Podťe dovnútra!“ povedal vzápätí s nečakaným nadšením v hlase, jeho írsky prízvuk sršal z každej slabiky.

„Nech sa páči, vojďte!“

Vymenili si prevrapené pohľady. Frank odstúpil a naznačil im, aby prešli cez dvere do stiesnenej chodby. Očistili si topánky na zničenej rohoťke a Frank im so žiarivým úsmevom ukázal, že majú pokračovať až za schodisko. „Nech sa páči, tadiaľto.“

Pokračovali chodbou okolo komody s fotkami a mŕtvou rastlinou až do kuchyne.

„Ešte kúsok.“

Frank otvoril zadné dvere a bez okolkov ich vytlačil von. „A páľte do pekla,“ zavelil, ukázal dvojici oba prostredníky a zavrel za nimi dvere. Ich prevrapené výrazy rozoznal aj cez nepriehľadné sklo.

Hodil prázdnu fľašu od piva ku košu a na tvári sa mu opäť usadil unavený a otrávený výraz. Fľaša minula kôš o pár desiatok centimetrov, narazila do lišty a odkotúľala sa pod kuchynský stôl. Frank zafučal a otvoril chladničku, aby si vybral ďalšie pivo, keď sa pri schodoch objavila jeho manželka.

„To nebolo pekné,“ karhala ho opretá o stenu.

Pivo otvoril o hranu kuchynskej linky a jej poznámku ignoroval. Napil sa, vrátil sa do obývačky, aby sa usadil v kresle, v ktorom v jeho občasnej neprítomnosti prebýval odtlačok jeho tela. Práve sa opäť zabáral do kresla, no vtom sa ozvalo ďalšie klopanie, oproti predošlému len také zaľukanie, tentoraz na zadné dvere.

„Krista! Čo zas?“

Marcie sa usmiala. „Zadná brána je zatvorená. Pred rokom si stratil kľúč, spomínaš si?“ Pokrčila plecami a dodala: „Keďže jediná cesta von vedie cez dom, predpokladám, že chcú vojsť.“

Frank otvoril dvere a Božia družina sa s rozpačitými úsmevmi došuchtala dovnútra. Postávali v kuchyni ako turisti čakajúci na ba-

tožinu. Frank netrpezlivo ukázal na chodbu a dvere, ktorými vošli pred pár minútami.

Znova sa prešli okolo komody plnej fotografií, mŕtvej rastliny a dotrhanej rohožky. Len čo sa ocitli za prahom dverí, rýchlo ich za sebou zabuchli.

„Ty si strašný tupec,“ zasmiala sa manželka.

Frank do seba šupol ďalší hlt a nechcene jej opätoval úsmev.

Lenže už tam nebola. Vyparila sa ako zvyčajne. Zakaždým mu tým bolestivo pripomenula, že je už dva roky mŕtva.

PRVÁ ČASŤ

FRANK

Vřzg-iá. Vřzg-iá.

Vřzg-iá.

Vřzg-iá.

Ešte nikdy nepočul taký otravný zvuk. Znelo to, akoby si somár robil dobre na pískacej hračke.

Decko od vedľa očividne vlastní trampolínu.

Frank sedel na záhrade len preto, lebo nechcel počúvať hlučných sťahovákov pred domom. Nakoniec nastal deň, ktorého sa obával, odkedy sa odsťahovala pani Palmer-Machinová. Zobudil sa na rozruch prichádzajúci od nových susedov.

Pani Palmer-Machinová bola ako suseda *dokonalá*. Prehovorila naňho, len aby mu povedala „dobré ráno“, a niekedy si odpustila aj to. Nerobila skoro žiadny hluk a cez spoločnú stenu od nej počul len televízor, ktorý bol tým hlasnejší, čím viac sa susede horšil sluch.

Jedného decembrového večera sa však niečo zomlelo – z vedľajšieho domu začul hlasné zadunenie ako po páde – a keď sa Frank pozrel z horného okna na ulicu, stála tam stará suseda len v spodnej bielizni. Vyšiel za ňou von a opatrne ju zaviedol naspäť. Na chladničke našiel číslo jej dcéry. Do niekoľkých hodín ju presunuli niekam do Cleethor-

pes alebo Skegness či inej prímorskej diery, kam chodia umierať starí ľudia a zábava.

Od toho dňa sa prvé známky života v dome číslo tridsaťdva objavili až o niekoľko týždňov, keď dcéra pani Palmer-Machinovej aj so zaťom prišli napchať jej život do vriec a potom do auta. Tesne pred odchodom trval zať na tom, že pobrežie je perfektné miesto na strávenie posledných rokov života.

Jasné, pomyslel si Frank, už počas viktoriánskej éry ľudia nedali dopustiť na morský vzduch – navyše je poetické dožiť posledné dni svojho života na mieste, kde sa končí pevnina. Ale zaťov optimistický pohľad na vec mu liezol na nervy, tak mu len odvrkol, že pani Palmer-Machinová si určite užije súmrak života v akomsi zapadákovke, kde sa zem zráža s vodou.

„To ma radšej zastreľte,“ zašomral a susedkin zať odkráčal k autu s výrazom, ktorý napovedal, že by to rád urobil.

Odvtedy ubehlo už desať mesiacov a dom neprestal zúvať prázdnotou. Presne takto to Frankovi vyhovovalo. Dom bol prázdny až do dnešného dňa, keď sa šúchanie krabíc a nábytku vo vedľajšom dome ozývalo aj uňho doma.

O desiatej mal Frank búchania a dunenia plné zuby. Bol z toho taký otrávený, že aj napriek úzkostiam a obavám zobral šálku čaju s novinami a utiekol do húštiny, ktorej kedysi hovoril záhrada, ale dnes mu v nej burina siahala až po vajcia.

Dávalo by väčší zmysel vybrať sa na niekoľko hodín do miestnej krčmy alebo kaviarne, ale niečo také by mu ani nenapadlo. Bolo to „za bránou“. Musel si vystačiť so záhradou.

Frank vyšiel zadnými dverami von a zakryl si tvár ako upír, ktorý čaká, že na slnku vzbĺkne. Pobyt na slnku mu pripadal zvláštny, a keď si jeho oči zvykli na svetlo, prekvapil ho žalostný stav záhrady.

Kedysi upravené zeleninové políčko sa premenilo na neurčitú zmes koreňov a podporných palíc. Brečtan a vistéria sa ovíjali okolo

plotu a z úzkeho trávniku sa stala lúka. Starý drevený skleník vzadu sa opito nakláňal na stranu, vysušené paradajky a pichľavé ovocné stromy prerazili do jedného z okien dieru.

„Hm.“

Frank sa poobzeral po terase a všimol si plastovú stoličku. Bola zelená od machu a rozložená, akoby na nej celý čas ktosi sedel a sledoval postupný úpadok všade naokolo. Zastrčil si noviny pod pazuchu a preniesol stoličku do stredu kedysi starostlivo upraveného trávniku. Opatrne položil šálku čaju na operadlo a s povzdychom sa usadil.

S pocitom podozrivo pripomínajúcim spokojnosť si uvedomil, že okolie stíchlo.

Keď však otvoril noviny na náhodnej strane, spokojnosť sa rozplynula. Hneď narazil na celostranovú reklamu „Čierny piatok – výhodné ponuky!“ s fotografiou dokonalej sporo odetej dvojice, víťazov akéhosi *Ostrova lásky*. Opäť si zašomral. „Ach.“

Ľudia sa prestali obliekať a chodia len v spodkoch. V magazínoch, v novinách aj v televízii. Všetci sú polonahí. A videl aj horšie. Včera išiel v televízii program, v ktorom si ľudia vyberali partnera na rande na základe častí tela. Len čo uvidel, ako si natešená mladá žena vyberá partnera podľa petržlenovo bielych nôh a hompálajúceho sa oného medzi nohami, rýchlo prepol.

Toto išlo na verejnoprávnom kanáli Channel 4.

Ako si tak listoval v novinách, rýchlo si uvedomil, že sa mu vlastne nechce čítať. Najmä nie o hlúpostiach zo smotánky, ktorým aj tak nerozumel, a snahu o sústredené čítanie mu zmaril ruch odvedľa. Čítanie však predstieral aj naďalej, bolo by predsa čudné len tak sedieť, akoby čakal na smrť alebo na to, kým ho odvezú dožiť do Cleethorpes.

Ofucaný Frank hľadel na slová a obrázky v novinách, ale v duchu preklínal ruku osudu, ktorá zariadila, že vedľajší dom prestane zívvať prázdnotou. Desila ho strašná predstava, že jeho noví susedia budú „priateľskí“ alebo nedajbože „zhovorčiví“.

Strach sa premenil na hrôzu, keď si uvedomil, že sa vedľa nstáhu-
je rodina. Navyše *s malým deckom*.

S deckom, ktoré má *poondiatu trampolínu*.

Vrzg-iá.

Vrzg-iá.

Vrzg-iá.

Vrzg-iá.

RED

„Čo si o ňom myslíš?“

Red stál na chodníku pred novým domom a skrivil pery. Takto si nový dom určite nepredstavoval. V jeho predstavách sa viac podobal hradu s veľkou vstupnou bránou. Nepotreboval padajúci most ani priekopu, iba vežičky s vlajkami a záhradu veľkú ako park.

Očividne sa dal uniesť predstavivosťou.

Jeho bývalá učiteľka, pani Rennieová, mu to často opakovala. „Nedávaj sa uniesť predstavivosťou, Red,“ prízvukovala. Ale po jej slovách si iba predstavil slovo „**PREDSTAVIVOSŤ**“ ako animovanú postavičku s rukami a nohami, ktorá ho ťahá za ruku a rozbehne sa s ním po ulici.

Áno, tentoraz sa *rozhodne* dal uniesť predstavivosťou, lebo práve hľadel na jedno veľké sklamanie.

Obyčajný nudný dom. Najmenší zo všetkých domčekov v rade. Pohľad na radový dom z červených tehál mu iba potvrdil, čo už dávno vedel. Odsťahovať sa z domu v Stanhope Gardens bolo zlé rozhodnutie, a ak by sa ho niekto spýtal, tak by mu to povedal.

Vôbec sa nechcel sťahovať, nechcel odísť z domu, kde bývali spoločne s ocinom. Red nevidel žiaden dôvod, prečo by sa mali presťaho-

vať na opačnú stranu Londýna len za to, že ocino teraz býva s Cicirici. A už vôbec nie *sem*.

Ale mama na tom trvala. Tvrdila, že nový dom bude „superský“. Opisovala ho ako „úžasný“.

Nebol ani superský, ani úžasný.

Keď Red neodpovedal, opýtala sa znova: „Tak čo si myslíš?“ Pohladila ho po ruke a dodala: „Vnútri je veľmi pekný. Má tri spálne, takže v jednej môžeme spraviť herňu a bunker. Bude parádny.“

Parádny. Úžasný. Superský. Red sa zamyslel, či mama vôbec vie, čo tie slová znamenajú.

„Čo teda?“ skúsila to znova.

Red v tejto krátkej otázke postrehol nádej, ale aj smútok spôsobený jeho reakciou, a cítil sa previnilo.

Za posledných šesť mesiacov sa udialo veľa vecí, ktorým nerozumel. Vlastne nerozumel *ničomu*, len vedel, že mama veľa plakala a nedávno sa to trochu zlepšilo. Určite ju nechcel znovu rozplakať. Zavrel oči, prestaval výraz tváre, aby sa nemračil, ale pôsobil šťastne, a snažil sa vnímať to dobré.

Naklonil hlavu nabok a zavrel jedno oko, aby videl iba ich domček a dva susediace domy. „Vyzerá ako sendvič.“

Mama naklonila hlavu: „Tiež ho tam vidím.“

Keď Red otvoril železnú bránu, zavrzgala a narazila do steny, ktorá oddeľovala ich dom od toho vedľajšieho. Spoločne vyšli po troch schodíkoch na maličkú predzáhradku zloženú z kamennej dlažby, sivého štrku a prázdnych črepníkov. Red sa prvýkrát poriadne poobzeral po susedných domoch a zastal pred dverami, aby mal lepší výhľad.

V dome napravo vybuchli všetky farby: po oboch stranách dverí viseli košíky s kvetmi a v rohoch kvitli ruže. Vyzeralo to tam ako v záhradníctve a Reda z toho začal svrbieť nos.

Dom naľavo bol jeho pravý opak, hotové zlé dvojča. Vytŕčal spoza živého plotu a mal tmavé okná, akoby sa skrýval. Redovi sa páčil.

Aspoň bol zaujímavý. Na takom mieste by sa človeku zišiel železný meč alebo rovno ten svetelný z *Hviezdnych vojen*...

„Stojíš v ceste, Red.“

Otočil sa a zbadal jedného zo statných sťahovákov, ako stojí za ním aj s obrovskou krabicou a netrpezlivo sa usmieva. Red sa rýchlo odšúchol z dverí. Keď od námahy stenajúci chlap prešiel cez prah, Red nasledoval mamu do chodby.

Vo vnútri bolo cítiť vôňu keksíkov a pôsobilo to tam sľubnejšie ako zvonka.

Vchodové dvere viedli do miestnosti so šachovnicovou podlahou a strmým schodiskom s fialovým kobercom a dreveným zábradlím, po ktorom sa určite skvele šmýkalo dole. Biele steny zdobila stará tapeta priam stvorená na odlupovanie. Na konci chodby, spoza hory kartónových krabíc, dopadalo dovnútra denné svetlo z malej kuchyne.

Vošiel ďalší sťahovák a mama znova odsunula Reda nabok.

„Chceš vidieť svoju izbu, Reddy?“

„Uhm,“ pritakal, aj keď vôbec nepočúval. Príliš ho zamestnávala kontrola šmykľavosti zábradlia. Dal by mu tak šesť z desiatich. Zábradlie domu v Stanhope Gardens malo osmičku.

„Poď už, ty slimák.“

Nasledoval ju po schodoch, bral ich po dvoch, aby jej stíhal. Na vrchu schodiska ho privítal krikľavo ružový koberček.

Na poschodí už závan keksíkov zoslabol, ale o to viac to tam voňalo ako prababička Irene tesne pred tým, než sa pobrala „na lepšie miesto“ (ukázalo sa, že babička išla do neba, a nie do arény s laserovou strieľackou, ako si myslel Red).

Mama s patričnou teatrálnosťou otvorila prvé zo štyroch dverí. „Toto je kúpeľňa,“ okomentovala a obaja nazreli dnu, „s vaňou!“

Po odchode z domu na Stanhope Gardens sa neprestahovali priamo sem, ale tri mesiace bývali v byte tety Stephanie, aby doriešili „finančnú situáciu“. V jej byte bola len sprcha.

„Vaňa! Neveríš vlastným očiam, však?“

Red svojim očiam dôveroval.

„Toto je moja izba.“ Mama otvorila dvere oproti. Znova sa pozreli dnu a pred nimi sa zjavila prázdna izba s manželskou posteľou. Mala drevené podlahy pokryté fľakmi od farby a okno s výhľadom na predzáhradku a cestu.

„Ty si môžeš vybrať zo zvyšných dvoch, zlatičko.“

Red sa otočil a premýšľal, ktoré dvere otvorí ako prvé. Raz čítal knihu o chlapcovi stojacom pred rovnakým rozhodnutím. Za prvými dverami ho čakal drak a za druhými zas miestnosť plná sladkostí a zlata. Dával si načas, v duchu si odriekal eniky-beniky a nakoniec si vybral dvere naľavo.

Nečakal ho žiadny poklad. Ani drak.

Len malá a tmavá miestnosť pripomínajúca krabicu, s drevenou podlahou a malým oknom prekrytým zažltnutými novinami. Veľkosť miestnosti bola porovnateľná so špajzou u nich...

(Doma.)

Druhá miestnosť bola o dosť väčšia, bol v nej vzorovaný koberec a vstavaná skriňa so zrkadlom, vďaka čomu vyzerala zdvojená. Bola rovnako tmavá ako vedľajšia izbička, lebo veľké arkierové okno zakrývali zatiahnuté záclony.

Mama sa mu naklonila ponad plece. „Táto vyzerá lepšie.“

„Prečo?“

„V prvom rade je väčšia. V tej druhej je to ako v zápalkovej škatuľke.“

Red sa na ňu zhrozene pozrel. „Ty si niekedy bývala zápalkovej škatuľke?!“

„To sa len tak hovorí. Znamená to, že je v nej málo miesta.“

„Ale zápalková škatuľka je na zápalky.“

„Vieš čo, nechaj tak. Môžeš si vybrať, akou farbou vymaľujeme steny. Kúpime nový koberec a tvoja lampa s Kapitánom Amerika môže ísť do rohu. Na stenu si zavesíš plagáty a bude to úžasné. Je tu dosť miesta aj na prespávačku s kamošmi.“

Úžasné. Zase to slovo.

Nepresvedčilo ho to. Nešlo však iba o dom či izbu – Red mal len jedného dobrého kamoša, volal sa Noah Conway a býval na druhej strane mesta, dva domy od miesta, ktoré opustili.

Mama mu ospravedlňujúco stisla plece, akoby povedala niečo zlé. „Pozri, predstav si to ako nový začiatok, hm? V novej škole si určite nájdeš veľa kamošov. Možno ti bude treba aj poschodovú posteľ.“

„Poschodovú posteľ?“ Zaliala ho vlna nadšenia, ktorá sa rýchlo vytratila. „Aj Noah má poschodovú posteľ.“

„Viem.“

Nastalo nepríjemné ticho.

„Mám pre teba ešte niečo.“ Uškrnula sa, poskočila a radostne zatlieskala. „Odhrň záclony.“

Red na ne podozrievavo zagánil. „Tieto?“

„Hej. Pozri sa do záhrady.“

Podišiel k oknu. Na tvári pocítil pavučinu a so znechuteným prskaním sa ju snažil zotrieť. Potom odtiahol najprv jednu a potom druhú záclonu, postavil sa na špičky a nazrel do záhrady pod sebou.

Vtedy ju zbadal.

„Trampolína!“

Mama sa zasmiala. „Presne tak, dala som ju priviezť...“

„Trampolína!“ zvolal ešte raz. Tentoraz to znelo ako bojový pokrik. Prehnal sa popri mame. „Skutočná...“ Na vrchu schodiska prudko zastal. Ak by bol v jednej zo svojich rozprávok, určite by sa ozvalo škripanie brzd. Zvrtol sa na päte a utekal naspäť k mame, tuho jej objal nohy a znova sa rozbehol preč, zletel po schodoch a pustil sa do zdolávania hory krabíc. Zhora sa ozval výkrik: „Dávaj si pozor!“ Vystrelil do záhrady a so sebe vlastnou obratnosťou sa rozplásol doleznačky na tráve.

„Trampolína!“

FRANK

Vrzig-iá.

Vrzig-iá.

Úporne sa snažil ten zvuk ignorovať. Mal pocit, akoby mu ktosi opakovane trieskal zvnútra do lebky.

Vrzig-iá.

Vrzig-iá.

Po niekoľkých minútach Frank kútikom oka čosi zahliadol. V pravidelnom rytme toho diabolského vrzganí sa tesne nad plotom objavoval chumáč blondavých vlasov a hneď aj mizol.

Vrzig-iá.

Vrzig-iá.

Pozrel sa hore a omylom upútal pozornosť majiteľa chumáča.

„Ahoj,“ pozdravilo sa mu dieťa.

Frank ho odignoroval a ďalej civel na prázdnu krížovku.

Keďže chlapec nedostal žiadnu odpoveď, pokračoval v jednoslovej komunikácii zakaždým, keď vyskočil dosť vysoko, aby videl ponad plot:

„Čo?“

Vrzig-iá.

„To?“

Vrzg-iá?

„Robíte?“

Vrzg-iá.

Frank sa aj naďalej tváril, že chlapec neexistuje. Mal totiž overené, že táto taktika bola nezvyčajne efektívna, keď chcel, aby sa ľudia dali odchod. Aspoň pri dospelých.

„Ahoj,“ zopakoval chlapec.

Vrzg-iá.

„Mám trampolínu.“

Vrzg-iá.

„Ale nehovor,“ zašomral si Frank popod nos.

Vrzg-iá.

„Ale hovorím.“

Vrzg-iá.

„Je nová.“

Tá malá otrava našťastie po chvíli prestala skákať a zmizla z dohľadu.

Frank si vydýchol a po desiatykrát sa zamyslel nad vodorovným slovom na deväť: divoký kôň inak.

Krátku prestávku náhle prerušil rachot a vzápätí sa nad plotom vynorila chlapcova hlava, tentoraz celá a v plnej kráse. Podľa všetkého našiel fúrik prevrátený hore nohami a postavil sa naň, aby mohol pokračovať v púťavom a nesmierne dôležitom rozhovore.

„Ako sa voláte? Pane? Ja som Red. Teda... všetci ma tak volajú.“ Potiahol nosom. „Nie je to moje skutočné meno. Volám sa Leonard, ale keď som bol malý, tak sa mi nepáčilo a tváril som sa, že nepočujem, keď ma mama volala, takže mi dovoľila vybrať si nové meno a mne sa veľmi páčilo meno Red. Ako sa voláte? Stavím sa, že to uhádnem. Isto máte smiešne meno ako Connor alebo Bob alebo také čosi. Kedysi som mal škrečka, ktorý sa volal Bob.“ Chlapec sa zamračil. „Ale zomrel, lebo

som ho zobral bicyklovať, spadol mi a prešiel som po ňom. Bol totálne mŕtvy a krvavý. Plakal som, tak sme šli do KFC... Máte pekný dom. Vyzerá staro. Akoby sa mal každú chvíľu zrútiť. Toto je môj dom,“ ukázal prstom za seba. „Je nový a vyzerá ako sendvič.“

Prestávka na nádyh.

„Ako sa voláte?“

Frank aj naďalej slepo civel na noviny a márne sa nádejal, že sa chlapec unudí a zmizne – v ideálnom prípade naňho spadne meteorit a ostanú po ňom len dymiace topánky.

„Ako sa voláte?“ opýtal sa ho ten špunt s neutíchajúcim nadšením v hlase. „Pane? Pane?“

Nakoniec zložil noviny a položil ich na kolená titulnou stranou nadol. „Pozri... chlapče.“

„Red,“ opravil ho.

Frank sa pozrel chlapcovým smerom, chcel zistiť, či ho úmyselne provokuje.

Vyzeral na päť alebo šesť rokov, bol celý červený v tvári a na vrchnej pere sa mu leskol sopeľ. Jeho *spodná* pera vytŕčala, akoby fajčil cigaru, no on sa len neúspešne pokúšal odfúknuť si slamenú šticu z očí. Prestal fúkať a naširoko sa usmial.

„Pozri,“ zopakoval Frank. „Neučili ťa rodičia, že sa nemáš rozprávať s cudzími ľuďmi? Ja som pre teba cudzí. Jasné? Ja,“ ukázal prstom na svoju hrud', „som cudzí človek.“

Chlapec zádušne zabubnoval prstami po plote. Frank znova prevrátil noviny.

Prešlo dvadsať sekúnd.

„Čo čítate?“

Frank zavrel oči a vydýchol nosom ako býk odháňajúci bezočivého ovada. Poriadne si odpil zo studeného čaju.

„Ste depofil?“

„Prekristapána!“ Frank sa oprskal čajom.

„Povedali ste, že ste cudzí. Môj kamoš Noah Conway má brata a ten hovorí, že si treba dávať pozor na cudzích ľudí, lebo môžu byť depofili,“ vysvetlil chlapec vecne.

Frank si utieral košeľu. „Ježišmária! Nie, nie som žiadny...“

Z chlapcovho domu sa ozval ženský hlas: „S kým sa rozprávaš, Reddy?“

Starec sa poslednýkrát pokúsil vrátiť k čítaniu novín.

„Len debatím s pánom od vedľa!“ zakričal chlapec naspäť. „Je to v poriadku... NIE JE TO DEPOFIL!“

„Neuveriteľné,“ potriasol Frank hlavou. Rýchlo pozbieral veci a chystal sa pobrať dovnútra, keď sa za plotom vedľa chlapcovej hlavy objavili oči a nos jeho mamy.

„Zdravím,“ pozdravila.

Dobry Bože! Čím som si toto zaslúžil?

Frank kývol hlavou so silným nadšením, poskladal stoličku a vylovil šálku z vysokej trávy.

„Prepáčte, ak vás Reddy otravoval. Lahko sa... rozruší. Veď viete, nový dom, prvýkrát skákal na trampolíne. Volám sa Sarah.“

Frank kráčaľ k domu s núteným zdvorilým úsmevom na perách a jeho noví susedia z neho nespúšťali oči.

„Tak teda dovi,“ sarkasticky odzdravila chlapcova mama a postrapatila synove vlasy. „Ideme, Reddy, pomôžeš mi s vecami...“

Čosi Franka prinútilo zastať.

Čosi v jej hlase alebo vo výraze ho prinútilo zastať.

„Poznám vás,“ povedal napokon a pozrel sa na ňu.

Chvíľku pôsobila zmätene – potom ho spoznala a pohľad jej zmäkol. Jemne sa naňho usmiala a prikývla. „Áno,“ ukázala palcom niekam za seba. „Som sestrička v zariadení svätého Jána...“

„V hospici,“ prerušil ju.

„Áno.“

„Boli ste jednou z našich sestričiek.“

„Áno.“

„... ošetrovali ste Marcie.“

„Áno.“

Frank prikývol. Pokúsil sa usmiať, ale bolo mu to nepríjemné, a tak sa jeho výraz premenil na bolestivú a čudnú grimasu. „Dobre,“ dostal zo seba napokon. Nebol si istý, čo tým chcel povedať, ale na nič viac sa nezmohol.

Po ceste k domu začul, ako sa chlapec pýta:

„Mamy, kto je Marcie?“

„Kto je Marcie, mami?“

„Kto je to?“

„Kto?“

RED

Redova mama odkladala veci z krabice s nápisom „Kuchyňa“ do zásuviek.

„Marcie bola moja pacientka, to je všetko.“

„Zomrela?“

„Áno.“

„Ako?“

Na chvíľku sa zastavila a pobožkala ho do vlasov. „Bola chorá, Red.“

„Aha.“

FRANK

„Všimla som si, že sa ti podarilo urobiť dojem na nových susedov,“ povedala Marcie, keď vošiel do domu a šmaril noviny na kuchynskú linku. Hľadela z okna do záhrady. „Úchvatné,“ pokračovala. „Príliš dlho tam nikto nebýval. Neexistujú strašidelné domy, iba prázdne...“ Kto to povedal?“

„Podľa mňa je to hotová katastrofa. Počuješ ten hluk?“ Frank stíchol, naklonil hlavu a započúval sa. Po dlhšej odmlke sa ozvalo vzdialené a sotva počuteľné škripanie. „Znie to, akoby sa chodbou prehánalo stádo pakoňov.“

Zagúľala očami. „To sú len sťahováci, Frank.“

„Chýba mi pani Palmer-Machinová. Nerobila taký rachot.“

„Tebe *chýba* pani Palmer-Machinová? Ha! Kedysi ti naháňala strach. Spomínaš si, keď jej raz pred dverami celý deň stáli fľaše s mliekom a ja som sa bála, či sa jej niečo nestalo? Požiadala som ťa, aby si ju išiel skontrolovať, a ty si mi odpovedal, že počkáme a po týždni bude zo zápachu všetko jasné.“ Marcie pokrútila hlavou a ďalej hľadela z okna, natiahla krk, aby sa presvedčila, či sú mama s chlapcom ešte stále v záhrade. „Nemôžem uveriť, že naša nová suseda je sestrička z hospicu. Aká náhoda! Spomínaš si na ňu? Lebo ja

áno. Bola veľmi milá. A jej syn je rozkošný. Pripomína mi Mikeyho – pamätáš sa, aký bol v jeho veku? Ústa sa mu nezavreli a večne mu tieklo z nosa.“

Frank pri zmienke o synovi zavrčal a vylial nedopitý čaj do drezu. „Prepáč, že nie som dvakrát nadšený. Presne toto som potreboval, jedno hlučné decko a neustálu pripomienku toho prekliateho miesta. Ibaže by nie.“

Marcie pokrútila hlavou a uštedrila mu prísny pohľad.

Ale Frank to tak cítil. Akoby nestačilo, že sa vedľa pristahovalo decko. Určite si nepotreboval pripomínať posledné týždne a dni, keď povedal Marcie, že nechce, aby zomrela. Nechcel myslieť ani na posledné chvíle, keď mu zašepkala: „Každý raz zomrie, Frankie.“

„Ty nie, Mar. Nie dnes,“ prosil.

Ale ona ho nepočúvla.

Nie, vôbec si to nepotreboval pripomínať.

*

Všetky katastrofické udalosti sa začínajú celkom obyčajne a ani táto nebola výnimkou. Stalo sa to v jeden obyčajný večer.

Sedeli za stolom v rohu krčmy Fairfield. Tento podnik sa stal ich druhým domovom od chvíle, keď sa skoro pred štyridsiatimi rokmi presťahovali z Dublinu do Londýna.

Počas rokov sa takmer vôbec nezmenil. Stále v ňom boli purpurovočervené zamatové opierky, stoličky s vypálenými krúžkami od cigariet roztrúsené okolo lakovaných stolov aj starobyľý vzorovaný koberec s dvojmetrovým vydratým pásom pred terčom na šípky a s čiernym kruhom pred dvomi automatmi. Krčma vytrvalo odolávala ére jedla a veľkoplošných obrazoviek. Atmosféru podniku dokonale vystihoval zarámovaný zväčšený výtlačok recenzie z TripAdvisora, kto-

rý visel za barom: „V tejto krčme zastal čas. Strašná diera. Hodnotím jednu hviezdičkou.“ Visel až smiešne nakrivo.

Pre Franka a Marcie to bolo miesto, kde odrátavali sekundy do nového roka, oslavovali narodeniny a vždy ich tam obklopovali priatelia. Krčmu s láskou prezývali Blcha.

V stredu sa v Blche kvízovalo. Sedeli za stolom plným nedopitých pohárov a balíčkov čipsov so Sal, s jej manželom Jonnym a Frankovým najstarším priateľom „Tučným Kenom“. Spolu tvorili tím, ktorí štamgasti v Blche nazvali „Vymätenci“. Prezývka bola síce dosť nespravodlivá, ale, popravde, ich tím nebral stredajšie kvízy vážne: občas sa im podarilo vyhrať, no zvyčajne utŕžili porážku. Aj tak boli radšej vymätení než v tíme „Všeobecne obmedzených“, ktorého členovia za celý večer vypili jedno malé pivo a brali každý kvíz smrteľne vážne, alebo v tíme „Fešákov“ (dvaja účtovníci a zamestnanec nábytkárstva DFS celé hodiny sedeli pri jednom krígli piva a špekulovali nad hlavným mesto Botswany, akoby to nebolo všetkým fuk).

Bol stredajší večer ako každý iný.

Až kým sa všetko nepokašľalo.

Marcie sedela oproti Frankovi, tvárou k baru a chrbtom k zatemnenému oknu. Zapisovala odpovede na kvízové otázky na kúsok papiera, smiala sa, popíjala a s nadšením si doberala Tučného Kena za jeho posledný úlovok: ružovkastú polokošeli zo sekáča s modrým kašmírovým vzorom, ktorá mu bola o dve čísla menšia a taká tesná, až to miestami vyzeralo, že má vzor namaľovaný priamo na bruchu.

„Ak mám byť úprimná, Ken, keď si vošiel dnu, myslela som si, že si nahý.“ Dlaňou si utrela slzy od záchvatu smiechu a snažila sa nabráť dych. „Neviedla som, kam sa mám pozrieť...“

Prerušil ju hlas z repráku nad jej hlavou:

„Otázka číslo osem! Hudba! Ako sa volá hit od Chucka Berryho z roku 1964, v ktorom si chlapec menom Pierre vezme za ženu rozkošnú *mademoiselle*?“

(Kvízujúci sa pobavene zasmiali nad majiteľovou francúzskou výslovnosťou. *Slovo mademoiselle* znelo s jeho tvrdým peckhamským prízvukom ako *Madam Moyzel*.)

Zopakoval otázku ešte raz a tentoraz začal Frank hlasno spievať a pohojdávať sa na stoličke. Súperiace tímy po ňom začali nesúhlasne bučať a pokrikovať a obvinili ho, že prezrádza odpoveď. Frankovi to bolo jedno. „Naserte si!“ zahučal naspäť, hurónsky sa zasmial a potom sa začal dusiť kašľom.

Nemohol si pomôcť. Na túto pesničku tancovali s Marcie v kuchyni suterénneho bytu, ich prvého spoločného bývania v londýnskej štvrti Wood Green. Živo si na to spomínal: z rádia hrala pesnička, Marcie bola vo vysokom štádiu tehotenstva. Frank spieval a vykrúcal ju vo svojom náručí. Díval sa na jej nemotorné pohyby, smial sa nad jej absenciou rytmu či koordinácie a zároveň žasol nad tým, že jej na tom vôbec nezáležalo. Žila pre danú chvíľu a nič viac nepotrebovala.

Lenže Marcie mu úsmev neopätovala, namiesto toho pôsobila zmätene – úplne vyvedená z miery. Cívela na papier pred sebou a na slová, ktoré napísala. Frank sa pozrel na písmená roztrúsené po strane. Nedávali zmysel, boli nezvyčajne veľké a roztrasené, akoby ich písalo malé dieťa.

Marcie držala pero nad papierom a zdvihla zrak k Frankovi. Videl, že sa bojí.

„Frank?“ hlesla.

Nasledujúcich osem mesiacov leteli voľným pádom k zemi.

RED

Bola sobota ráno, končil sa prvý týždeň v ich novom dome a Red sedel za stolom a nadšene do seba tlačil Cheerios krúžky. Bol hore už od šiestej, keď vošiel do maminej spálne, aby jej povedal, že už nevie spať. Pootvorila jedno unavené oko a pustila ho k sebe pod perinu pod podmienkou, že sa pokúsi zaspáť ešte aspoň na hodinu. Ale po nekonečných dvoch minútach ležania Red slabým hláskom pípola do ticha: „Mami.“

Ticho.

„Mami.“

„Áno, Red?“ zafučala.

„Si hore?“

„Nie. Chod' spať.“

„Ale ja sa ťa musím niečo spýtať.“

„Spýtaš sa ma na to neskôr,“ zachrapčala.

„Nepočká to.“

Ticho.

„Mami.“

„Mami.“

„*Mamiii*,“ skúsil hlasnejšie.

„Čo chceš, Red?!“

„Kto by podľa teba vyhral? Žralok alebo gorila v brnení?“

„Tak už som hore,“ odkryla sa a neochotne sa posadila. Pošúchala si oči a zapla lampu na nočnom stolíku, vzala okuliare a gumičku, ktorou si vyplla blondáve vlasy do drdolu.

Keď Red začal skákať na posteli, pozrela sa naňho a ťažko si povzdychla. „Vieš o tom, že si moje najmenej obľúbené dieťa?“

Usmial sa na ňu a pokračoval v skákaní. „Iné deti nemáš.“

„Viem,“ zakontrovala. „Čo chceš na raňajky, ty pojašenec?“

O hodinu neskôr dojedal poslednú lyžicu cereálií. Vzal misku do rúk a nahlas vysýkal sladučké mlieko.

„No dobre, aleee čo taká chobotnica proti gorile? Kto by vyhral? Lebo chobotnica má chápadlá...“

Bolo osem hodín.

„Má viac rúk ako gorila...“

„Čo ja viem,“ odpovedala mama unavene. „Záležalo by na tom, či bojujú vo vode alebo na suši, alebo či niekto zobudil gorilu nekresťansky skoro o piatej ráno... Čo keby si skontroloval, či nám neprišla pošta?“

Red s úsmevom zoskočil zo stoličky, až ju skoro prevrátil. Pošta v ňom vždy vzbudzovala nadšenie: predstava, že na jednej strane sveta ktosi vložil obálku do schránky a o niekoľko dní sa objavila pri vašich dverách, mu pripadala ako čary. Navyše tu stále bola možnosť, že mu poslal pohľadnicu Seth, lama so syfilisom, ktorú si adoptovali minulý rok po návšteve twycrosskej zoo.

„Nebehaj po chodbe!“ zakričala mama.

„Dobre!“ zvolal a prebehol cez chodbu.

Vchodové dvere v ich novom dome nemali otvor na poštu. Namiesto neho predchádzajúci majiteľ namontoval na stenu červenú poštovú schránku s ozdobným číslom tridsaťdva na prednej strane. Red vzal kľúčik od schránky z misky na chodbe a otvoril dvere. Striaslo ho a skorý ranný vzduch premenil jeho dych na dračí dym.

Už sa chystal otvoriť schránku, keď si všimol hustú hmlu. Stúpala od vedľajšieho domu, kde pred dverami stál sused a fajčil cigaretu. Red už išiel niečo povedať, no vtom sa starec prudko otočil a s povievajúcim županom sa náhlivo vrátil dovnútra. Ostal po ňom len zvírený dym.

Red sa neubránil myšlienke, že mu pripomínal čarodejníka.

„Vpustíš dnu chlad, Reddy!“ zakričala mama.

Rýchlo odomkol schránku, vytiahol zopár obálok (zväčša hneďých) a leták s reklamou na skleníky a na donášku z podniku Pizza Rocket. Vrátil sa do kuchyne a všetko položil na stôl.

„Čo by si chcel dnes robiť, ty môj nezbedník? Maminka má ešte pár dní voľna a ty začneš chodiť do školy až budúci pondelok. Doobeda musím niečo vybaviť, ale ak by si chcel, poobede môžeme ísť do parku.“

„Dobre,“ súhlasil Red. Potom radostne, akoby mimochodom, dodal: „Mohli by sme sa spýtať pána od vedľa, či sa k nám nechce pridať?“

Mama naňho civela, akoby jej práve navrhol ísť do parku a vyvárať sa v psích výkaloch.

„Určite nie,“ odvetila s kamennou tvárou.

Red sa sklamané zamračil.

„Mám dojem, že pán od vedľa nemá rád spoločnosť, Red.“

„Čo to znamená?“

„Niektorí ľudia neradi trávia čas s druhými. Sú radšej...“ odmlčala sa, zvážila slová a pokračovala: „Sami.“

Nerozumel tomu.

„Spomínaš si na maminkinu bývalú šéfkú v rade? Na Lindu?“

„Áno.“

„Myslím si, že sú si podobní.“

„Ako? Aj on je sprostá krava?“

„Čože? Nie.“ Mama stíšila hlas. „Takto sa o druhých nehovorí. Maminka to nemala povedať.“ Vzdychla si. „Chcem tým povedať, že niektorí ľudia nemajú radi ostatných, ale skôr svoj priestor a samotu.“

„To znie ako poriadny nezmysel,“ zapochyboval Red.

Ozvalo sa cinknutie a z hriankovača za mamou vykukla hotová hrianka. Potrela ju margarínom a rozkrojila na trojuholníky. Zahryzla sa do jedného kúska a zvyšok položila pred Reda.

„Okrem toho, aj s mamou je predsa zábava, nie? Môžeme zísť na zmrzlinu a nakrmiť kačky.“

„Dobre,“ neprítomne odvetil Red, stále sa totiž v mysli vracal k žralokom, gorilám a chobotniciam – ale hlavne k zvláštnemu pánovi od vedľa. „Podľa mňa je čarodejník.“

„Kto?“

„Pán z vedľajšieho domu. Myslím si, že je čarodejník.“

„Nie je čarodejník, Red.“

„Má bradu.“

„Aj strýko Martin má bradu a pracuje s počítačmi.“

„To áno, ale jeho brada je celá šedivá, úplne ako čarodejníková.“

„Red. Náš sused nie je čarodejník.“

„Možno ním bol kedysi, ale prišiel o moc alebo sa mu stalo niečo iné.“

Mama zvážnela. Nechala všetko tak a uprene sa naňho pozrela. „Nie je to žiadny čarodejník... a rozhodne nie je rovnaký ako Miles.“

Zmätené sa na ňu pozrel. „Čože?“

„Pán od vedľa... nie je Miles.“

„No a? Ved' to by nedávalo zmysel. Jasné, že náš sused nie je Miles, Miles bol predsa holub.“

Miles bol naozaj holub. Raz im do dverí na terase vrazil holub a stratil vedomie. Red mal vtedy štyri a zhrozilo ho, keď chcel ocino holuba vyhodiť, lebo si myslel, že je mŕtvy. Namiesto toho navrhol, aby ho položili na slnkom zaliaty trávnik a dali pod neho utierku. Holub sa nakoniec pomaličky prebral.

Nasledujúce dni sa Red o Milesa vzorne staral a ten sa v kartónovej krabici uzdravil. Chlapec holubovi spieval, položil k nemu ply-

šového Chewbaccu, aby nebol sám, a o týždeň neskôr (kompletne zmäteného) holuba so slzami v očiach vypustili v parku.

„Nie... Tak som to nemyslela. No poznám ten pohľad. Dávaš sa naňho ako na Milesa. Chcem tým povedať, že keď vidíš niekoho zraneného, chceš ho zachrániť. Ale nie vždy sa to dá.“

„Nechápem, o čom hovoríš. Čo tým myslíš? Je zranený?“

„Sama neviem, dobre? Neviem, čo tým chcem povedať... Dojedz hrianku.“ Mama pozbierala poštu zo stola a začala ju triediť, leták vyhodila do krabice na triedený odpad pod linkou.

„To je neskutočné,“ vyhlásila s cmuknutím, keď otočila poslednú obálku. Bola biela, z kvalitného papiera, adresa bola písaná ručne, písmo sa nakláňalo na stranu. Stálo tam toto:

*Franklin Hayes
Ulica Merton Road 34
Finchley, Londýn
N2 8JS*

„Deje sa niečo, mami?“

„Nič. Zdá sa, že poštár nám doručil list určený pre suseda.“

„Ja mu ho odnesiem!“ zaplesal Red a chňapol po obálke.

Mama ju odtiahla z jeho dosahu. „Netreba,“ odvetila a vložila obálku do vrečka županu. „Odnesieme ju poobede, keď pôjdeme von.“

„Aleee.“

„Aleee,“ napodobnila ho. „Poobede pôjdeme do parku. Ale čo budeš robiť doobeda? Vonku je krásne. Nechceš si zaskákať na trampolíne? Alebo ti vybalím pastelky a perá? Môžeš si niečo nakresliť a ja zatiaľ upracem kuchyňu.“

Zvraštil tvár, zamyslel sa a potom nadšene prikývol. „Mohol by som nakresliť niečo pre pána od vedľa!“

Mama zvesila hlavu. „Super.“

FRANK

Frank stál v obývačke pri okne a dvoma prstami opatrne odtiahol záclonu. Sklonil hlavu a nazrel cez medzeru.

Na krbovej rímse sedela Marcie, bosé nohy jej voľne viseli, akoby bola na móle. Mala na sebe rifľové nohavice a tričko s neónovým nápisom „Furt dačo“.

Frank si zvykol, že jeho žena sa objavuje v rôznych podobách. Bola to čudná črta jej „návratu“. Niekedy sa mu zjavila ako dvadsaťročná žena, ktorú práve stretol. Inokedy mala podobu z posledných rokov pred smrťou. Trpko si uvedomoval, že sa vždy objavila tak, ako ju poznal v skutočnom živote, nikdy neprišla ako dieťa alebo oblečená v čomsi neznámom. Nútilo ho to s ľútosťou prijať fakt, že bola len výplodom jeho fantázie.

Teraz vyzerala ako štyridsiatnička Marcie z deväťdesiatych rokov. V tom čase sa udomácnila vo svojom tele, čo jej ešte viac pridalo na krásu. Pôsobila zdravo a plná života. Vlasy jej siahali po pleciah a vlnili sa, ako keď boli na dovolenke a rozbúrila ich morská voda a slnko. Živé oči rámovali jemné vrásky. Týchto vejárikov sa chcú ľudia často zbaviť, ale práve podobné drobnosti dodávajú človeku nádych spokojnosti.

„Čo to robíš, Frank?“

Vrhol na ňu podráždený pohľad a vrátil sa k nazeraniu spoza záclony. „Snažím sa zistiť, či je ten sopliak ešte vonku.“

Nečujne sa zošmykla z rímsy a už stála pri ňom a nazerala mu ponad plece. Red sedel s prekríženými nohami na chodníku pred domom uprostred kopy papierov, pasteliek a pier. Sopľavé a farebné zlepenca vlasov mu trčali na všetky strany a jazyk – ktorý mu od sústredenia vytrčal spomedzi zubov – sa ňaťahoval smerom k nosu.

„Dobre... A prečo?“ opýtala sa pobavene.

„Neviem, prečo tam je. Otrava jedna malá!“

„Nepýtala som sa, prečo tam je, ale prečo ti to prekáža.“

Znova sa na ňu pozrel. „Lebo chcem vyniesť smeti z kuchyne, čo nemôžem urobiť, keď tam vonku šaškuje, lebo sa mi určite prihovori a bude ma otravovať. Nemôžem si ísť posediť do záhrady, lebo tam skáče na tej sprostej trampolíne, a teraz robí bordel aj vpredu. To sme dopadli, človek už nemôže ani vyniesť smeti.“

„Len sedí na chodníku a kreslí si. Nepohryzie ťa, ty čudák. Prečo mu hovoríš sopliak a otrava? Je to len obyčajný milý chlapček.“

Frank sa na ňu pohrdavo pozrel. „Poviem ti, čo je zač. Je to len obyčajný...“ Vetu nedokončil, lebo sa musel rýchlo vzdialiť od okna. „*Doriti*. Zbadal ma.“ Obrátil sa a obviňujúco zagánil na Marcie. „Ty za to môžeš. Pohla si záclonou.“

„Som len výplod tvojej fantázie, Franklin. Ako som, dofrasa, mohla pohnúť záclonou?!“

Frank sa znova priblížil k oknu a vyzrel von. Red nechal pastelky na chodníku a zamieril k ich domu.

„Kurník šopa. Už sa blíži.“ Frank sa oprel o stenu a očakával zaklopanie na dvere.

Nič sa neozvalo. Namiesto toho počul, ako niekto otvoril poštovú schránku na dverách.

„Pane!“ ozvalo sa chodbou tenkým hlasom. „Halóóó! Pane?! To som ja. Ste tu?“

Frank sa učupil za gaučom.

„Videl som vás za oknom. Paneee!“

Marcie sa vrátila na rímsu. „Vážne mu neodpovieš?“ spýtala sa a obzerala si dlane.

Frank si priložil prst k perám a naznačil jej, aby bola ticho.

„Čo si blbý? Počuješ a vidíš ma len ty. Prečo by som mala mlčať?“

Aj tak jej znova gestom, ktoré vyzeralo, akoby hladkal neviditeľného psa, naznačil, aby stíchla.

„PANEEEE!“

Nastalo ticho. Cez poštovú schránku počul, ako chlapec potahuje nosom. Čakal so zatajeným dychom.

Potom zjavne dospel k nejakému záveru a zakričal: „Asi ste išli KAKAŤ ALEBO ČOSI TAKÉ?“

Schránka sa škripavo zaklapla, ale o chvíľku nato ju Red znova otvoril.

„Neponáhľajte sa, ABY VÁS NÁHODOU NEZAPIEKLO!“

„Čo je to za chlapca?“ precedil Frank cez zataté zuby. V diaľke sa ozvalo volanie chlapcovej mamy.

„Dobre, pane. IDEM DO PARKU!“ Znova sa chodbou rozľahol jeho hlas. „NAKRESLIL SOM VÁM OBRÁZOK. Vložím ho cez schránku, tak si ho vezmite, KEĎ DOKAKÁTE.“

Frank počul, ako čosi spadlo na rohožku.

„TAK ZATIAL!“ spevavo zvolal Red a schránka sa zavrela.

Frank si vydýchol, postavil sa a nazbieral odvahu, aby nazrel von, kde videl Reda skackajúceho po chodníku.

„Veď vravím, otrava,“ zahundral a presne v tej chvíli sa chlapec otočil, zbadal ho v okne a nadšene mu zakýval. Starec rýchlo zastrel záclonu, ale aj tak počul chlapcove sandále capkať po chodníku a hore po schodoch, až kým nevošiel do vedľajšieho domu. Konečne si vydýchol.

„Chod' vyniesť smeti, ty nešťastný starý chrapúň. Mimochodom,“ pokračovala, „obaja vieme, že smeti vynášajú až v utorok.“

„Ja viem, ale kuchynský kôš je plný. Treba ho vyniesť,“ odsekol. Vzal poloprázdne vrečko smetí, zaviazal ho a vybral sa k dverám.

V chodbe ho čakal napoly zrolovaný linajkový papier s jednou otrhanou hranou. Darček od Reda. Frank ho zdvihol a už ho išiel vyhodiť do vreca s odpadkami, ale premohla ho zvedavosť, tak položil vrece nabok a rozvinul papier.

Obrázok hýril farbami. Bol hore nohami, a keď ho otočil, z papiera sa naňho usmieval dinosaur. Mal maličké oči a zdalo sa, že zo zadku mu šľahajú plamene. V pozadí sa črtalo slnko, sopka, dúha a krdeľ vtákov v tvare písmena *M*.

„Čo je to?“ vyzvedala Marcie spoza neho.

Podržel obrázok, aby si ho mohla obzrieť. Keď si prečítala zelenou fixkou napísaný odkaz na spodku papiera, od smiechu až zakrochkala:

Mrzí ma, že vaša žena zomrela. S láskou Red

PS Toto je obrázok dinosaura, ktorý sa volá allosaurus. Aj on je mŕtvy.

PPS Ospravedlňujem sa za nevydarenú sopku. Nevieť nájsť žltú farbičku.

RED

Mrzi ma, že vaša žena zomrela. s Láskou Red xxxx

FRANK

Obrázok mu pripomenul letáky, ktoré dostali, keď Marcie ochorela. Niežeby bol na nich dinosaur s plameňmi šľahajúcimi zo zadku, ale prišlo mu to rovnako absurdné. Zvyčajne mali na prednej strane západ slnka alebo ruku, ktorá láskavo držala inú, staršiu a vráskavú.

Jeden taký leták mal titulok „Život s diagnózou“ a vynímal sa na ňom obrázok keksíkov na tanieri vedľa šálky čaju. Práve tento mu utkvel v pamäti. V čaji bolo až podivne veľa mlieka.

Je nám ľúto, že sa chystáte na večnosť. Nech sa páči, ovsený keks a nahovno čaj.

*

Ráno po kvíze Marcie trvala na tom, že zážitok z predošlej noci bola len „náhla slabosť“ a pravdepodobne bola unavená, prechladnutá alebo chytila nejaký vírus. V priebehu dňa sa ukázalo, že je to určite niečo viac. Pôsobila zmätene pri vykonávaní najjednoduchších úloh a niekedy začala myšlienku, len aby jej vzápätí vyfučala z hlavy ako héliový balón.

Na obed obaja sedeli u doktora v ambulancii a poobede už boli v nemocnici.

Najprv sa predpokladalo, že Marcie utrpela ľahkú mŕtvicu, jej mozgom sa prehnala búrka, ktorá vyradila schopnosť sústrediť sa a viesť bežný každodenný život. Podľa doktora mala šťastie, že vedela rozprávať a vyjadrovať sa. Tvrdil, že problém so zabúdaním a strácaním sa uprostred vety sa s najväčšou pravdepodobnosťou „pomaly, ale isto“ zlepší.

Lenže počas nasledujúcich dní, keď sa ako nevyžiadaná pošta dostavili výsledky vyšetrení, sa uisťovanie zmenilo na „Uvidíme“ a „Nie sme si istí“, a nakoniec lekári prišli k záveru, že určite nešlo o mŕtvicu. Čoskoro to mali čierne na bielom: astrocytóm mozgu.

„Dobrý názov pre kapelu,“ podotkla Marcie chabo.

Ale bol to ešte lepší názov pre nádor na mozgu. Presne ten sa uhniesdil v Marcinej hlave.

Frank vôbec neregistroval, keď im doktor oznámil, že sa nedá nič robiť. Namiesto toho sa zahľadel na hodiny nad hlavou toho mladého Aziata. S výsmechom agresívne tikali v miestnosti, v ktorej ľudia občas dostávajú zlé správy. Bolo to maximálne nevhodné. Ako keby počas pohrebu na rakve zosnulého vyhrávala opica na klúčik na cim-bale. Uvažoval, že sa na hodiny bude sťažovať. Vtedy mu to prišlo absurdné...

Matne si uvedomil, že doktor sa rozprával priamo s ním.

„A čo vy, Frank? Máte nejaké otázky?“

Frank sa pozrel na Marcie. Všimla si, že doktorovi bolo oznamovanie zlých správ nepríjemné, a tak mu položila ruku na koleno, aby mu dala najavo, že je to v poriadku. Typické a absurdné, ešte aj v takejto chvíli myslela na to, ako sa asi musí cítiť mladý doktor.

Frank v tej chvíli myslel len na seba. A na padáky.

Raz počul jeden citát, znel približne takto: „Na zoskok voľným pádom nepotrebujete padák, ak chcete skočiť len raz.“ Nad týmto sa zamýšľal. Vedome sa zamilovať do niekoho je ako absolvovať zoskok voľným pádom bez padáka. Ak ide o životnú lásku, tak je to v poriadku, lebo v tom prípade skáčete len raz.

Ale ako tak sedel v nemocnici štyridsaťpäť rokov po ich prvom stretnutí, uvedomil si, že určitým spôsobom celé tie roky letel voľným pádom. Desiatky rokov letel bez padáka. Marcie proste nemohla zomrieť. Ak by k tomu došlo, tak by si pri dopade na zem zlomil všetky kosti a jeho ostatky by sa rozleteli na všetky strany.

Doktor Pardesi kdesi v diaľke zopakoval. „Máte nejaké otázky, Frank?“

Náhle si uvedomil, čo sa práve dozvedeli: Marcie zomiera. Táto vedomosť ho vrátila do reality. Nemal žiadne otázky. Ani jednu. Nezдалo sa mu to správne. Všetko mu pripadalo akési pokrivené. Definícia absolútnej nespravodlivosti.

Z nemocnice odišli s liečebným plánom a brožúrami s obrázkami čaju a keksov. Sprievodcovia budúcnosťou, na ktorú sa nedokázal dívať ani jeden z nich. Len čo si sadli do auta v nemocničnom parkovacom dome, ovalila ich neznesiteľná závažnosť celej situácie.

Na čelné sklo hlučne dopadali kvapky a Frank toho povedal až príliš veľa. Rozobral každé jedno slovo, ktoré im povedal doktor počas uplynulého týždňa, v snahe nájsť aspoň zrnko optimizmu. Nenašiel ho, a tak plakali a klamali si, že si už nejako poradia so všetkým, čo ich čaká.

Keď už boli obaja vyčerpaní, Frank položil ruky na volant a spýtal sa na syna.

„Čo povieme Mikeymu?“

Počas predchádzajúcich desiatich dní sa zhodli, že mu o maminom stave nepovedia nič. Michael sa nedávno oženil a čerství novomanželia sa práve nastahovali do nového domu. Marcie trvala na tom, že ich nebude zaťažovať svojimi „pletkami“, až kým nebudú vedieť viac. Frank neochotne súhlasil, ale teraz dospel k záveru, že už to nemôžu odkladať a synovi musia povedať pravdu. Bolo to príliš závažné. Príliš dôležité.

„Musíme mu to povedať,“ vyhlásil.

„Nie, Frank.“

„Mar, má právo poznať pravdu,“ opatrne trval na svojom. „Aj tak si všimne, že sa niečo deje. V nedeľu mali prísť na návštevu a odložil som ju o mesiac.“

„Myslím to vážne, Frank.“ Zazrela naňho a potom na chvíľku pevne zavrela oči, akoby táto časť ich rozhovoru vôbec neprebehla.

„Mar...“

„Je taký šťastný.“ Aj napriek všetkému jej oči žiarili radosťou. „Nemôžem mu to pokaziť práve ja. Nemôžem.“

Rozhostilo sa medzi nimi dlhé ticho.

Nasledujúce mesiace si Frank tento rozhovor prehrával v mysli znova a znova. Už v tej chvíli sa mu nepozdávalo, že by mali pred synom zatajiť pravdu. Už vtedy vnímal, že je to ako hodiť tehlu do jazera – určite to bude mať dôsledky. Ale aj tak sa jej podvolil.

„V poriadku,“ ustúpil. „Nateraz. Ale podľa mňa by chcel poznať pravdu, Mar...“

„Ja viem, ja viem. Prosím, ešte mu to nehovorme.“ Znova otvorila oči, chytila ho prstami za bradu a otočila jeho tvár k sebe. „Nikto sa o tom nesmie dozvedieť. Ani rodina, ani priatelia. Len na určitý čas, dobre?“

„Prečo?“

Zatvárala sa kyslo. „Veď vieš, ako to chodí, Frankie. Všetko sa zmení, keď sa o tom dozvedia druhí. Videla som to pri sestre, pri otcovi, pri tvojej mame. Ľudia sa s tebou rozprávajú, ako keby si už bol...“ vetu radšej nedokončila. „Celé tvoje ja sa scvrkne na chorobu, ktorá z teba vysáva život. Nechcem, aby sa to stalo aj mne.“

Frank sa zahľadel z okna a neochotne prikývol. „Dobre,“ povedal iba a naštartoval auto.

RED

Red sa vrátil dovnútra s notesom pod pazuchu a na podlahe v chodbe našiel žltú pastelku. Musela mu spadnúť, keď niesol von ostatné pastelky a perá. Rýchlo ju zdvihol, vložil si ju do vrečka nohavíc a sadol si na najnižší schod, aby si obul topánky.

Po pár minútach naňho z kuchyne zavolala mama. „Kým do toho parku prídeme, aj ho zatvorí! Už si obutý?“

„Hej!“ odvetil. Vošla do chodby. Ukázal jej svoje zamotané šnúrky.

„Čo ti to pripomína?“

„Zajačie uši,“ odpovedal hrdo.

„Zajačie uši? Vyzerá to skôr, akoby chudáka zajaca zrazilo auto. Ukáž mi to.“ Čupla si a potiahla jeho nohy k sebe, rozmotala šnúrky a znova ich zaviazala. Na legíny si rýchlo natiahla staré čížmy, prehodila cez seba rifľovú bundu a potľapkala vrecká, aby skontrolovala, či má kľúče a telefón. „Môžeme ísť?“

„Môžeme.“

Konečne sa im podarilo vyjsť z domu. Opäť sa ponorili do nekončej debaty o tom, čo všetko dokáže zabiť gorilu (s brnením), a ani sa nenazdali a prešli okolo susedného domu. Zatúlaný list vo vrečku Redovej mamy obom vyfučal z hlavy.

FRANK

Posledné štádium rakoviny je ako havária lietadla v spomalenom zábere. Všetko sa začne blikajúcimi kontrolkami: kašľom, únavou, nechúťou do jedla a niekedy roztrúseným písmom počas písania odpovedí na kvíz. Potom vám stanovia diagnózu a stratíte kontrolu nad riadením. Vtedy sa všetci začnú modliť a plakať a čakajú, kedy narazia do nejakej hory.

Spočiatku sa Frank snažil pilotovať. Ako keby dokázal oboch odkloniť z trajektórie len silou odhodlania. Potom, keď Marcie diagnostikovali rakovinu, sa k nej správal ako k malému ycku. Neustále nad ňou stál a bombardoval ju svojou pozornosťou. Bol posadnutý lekárskeymi kontrolami, jej krvným tlakom, váhou a stravovaním. Do prepĺnených krabičiek s liekmi, ktoré musela užívať, napchal bylinkové prípravky a vitamíny. Trávil celé hodiny štúdiom pochybných liečebných postupov a klinických skúšok.

Jeden celý týždeň jej ku každému jedlu nanútil listovú zeleninu, lebo vo víkendovom vydaní nejakého časopisu čítal, že patrí medzi superpotravinu. Tento experiment došiel do konečného štádia, keď sa chystal na jej tanier naložiť ďalšie listy. Vtedy mu Marcie položila dlaň na ruku a veľmi pokojne mu vysvetlila, že ak jej naservíruje ešte

jeden kúsok špenátu alebo kelu, tak pozbiera zvyšky síl a plnými hrsťami mu ho naphá do zadku.

Celý mesiac sa správal ako posadnutý v snahe zachrániť ju. Až kým si s ním jedného dňa nesadla a nevyhlásila rázne: „Frankie, stačilo.“

Stratil nervy. Aj ona.

„Čo odo mňa chceš?“ zavrčal plný hnevu. „Neviem, čo mám robiť.“

„Správaj sa ku mne normálne!“ zakontrovala. „Toto sa nedá vydržať.“

„Čo sa nedá vydržať?“

„*Toto!*“ Postavila sa a začala pochodovať po izbe. „Ešte som neumrela. Nikam nechodíme, nič nerobíme a správaš sa ku mne, ako keby som bola nejaká krehká kvetinka.“

Rozhodil rukami. „Ako máme niekam ísť, keď chceš, aby o tom nikto nevedel? Všetkým sa neustále vyhováram, Kenovi, Jonnymu, Sal, dokonca aj Mikeymu. Vie, že sa niečo deje, nie je hlúpy.“

Pokračovala ďalej, akoby ho ani nepočula. „Žijeme medzi nemocnicou a domom, buď sme tu, alebo v nemocnici, a nikto sa ku mne nespráva normálne – ani doktori, ani ty. Každý sa ku mne správa ako ku chorej...“

„Ale ty *si* chorá.“

„Vážne? Vôbec som si to nevšimla.“ Ukázala si na rednúce vlasy.

Frank odvrátil pohľad.

„Chcem, aby sa ku mne všetci správali normálne. Chcem tak veľa? Chcem, aby si sa ku mne správal normálne aspoň ty.“ Obzrela sa okolo seba. „Kedy tento dom tak stíchol? Zapni hudbu, rozosmej ma, povedz mi nejaký poondiaty vtip!“

„Nepoznám žiadny vtip,“ odpovedal tichým hlasom.

„Ježišikriste! Ako to, že nepoznáš žiadny vtip? Každý pozná aspoň jeden.“

Frank civel na podlahu. Marcie sa posadila, no on sa prudko postavil. „Dobre, poďme do krčmy,“ zavelil.

„Frank,“ chystala sa protestovať.

Odišiel do chodby a zvesil jej bundu z háčika pri dverách. Vošiel naspäť do izby a podal jej ju. „Je streda. Ide sa.“

„Frank.“

„Nie. Viem, že sa ti nechce ísť. Viem, že to chceš udržať v tajnosti. Ale nemôžeš mať oboje, Mar. Chceš naspäť svoj normálny život?“

Znova jej podával bundu. „Tak ideme do Blchy.“

Hľadela na bundu, ktorá sa v tej chvíli zmenila na symbol neodvratiteľnej chvíle. Ruka mu šla odpadnúť, ale ona civela ďalej. Už chcel tú bundu pustiť na zem, keď Marcie s povzdychom kapitulovala. „Mala by som si obliecť niečo iné ako pyžamo.“

*

A tak sa prvýkrát po „náhlej slabosti“ vybrali do Blchy, aby sa vrátili do normálu.

Ich príchod sa obišiel takmer bez povšimnutia štamgastov, ktorí strašili v podniku v poobedňajších hodinách. Ale keď sa deň preklenul do večera a krčma sa zaplnila priateľmi, pridali sa k nim Ken a Jonny so Sal. Všetci sa potešili, keď uvideli Franka a Marcie po týždňoch výhovoriek cez telefón. Robili si o nich starosti.

Sedeli za zvyčajným stolom a pripadalo im to normálne. Akoby bol celý predchádzajúci mesiac len akási čudná nočná mora, akoby sa dočasne prepadli pod zem.

Ale čoskoro bolo jasné, že ich priatelia sa úporne snažili vyhýbať otázkam ohľadom udalostí z posledného kvízu a silou-mocou nekomentovali Marcin vzhľad. Tvárili sa, že si nevšimli okamihy, keď stratila niť a stlačila Frankovu ruku, akoby sa pošmykla.

Celú hodinu chodili okolo horúcej kaše.

Smiech znel príliš silene a rozhovory netypicky viazli. Keď si všimol, ako sa Marcie od nepohody ošíva, nadobudol dojem, že ísť me-

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Frank & Red***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.